

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO
★

Commercial Printing of
All Kinds

VOL XXX. — LETO XXX.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), OCTOBER 27, 1947

STEVILKA (NUMBER) 209

Domače vesti

Klub "Ljubljana"

Jutri večer ob 7:30 uri se vrši redna seja kluba "Ljubljana" v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Vabi se člane in članice na polnoštevilno udeležbo.

Prvi sedem trupel vojakov dospelo domov

Na trgu Mall v sredini mesta se je včeraj vršil žalni obred na čast prvim sedmim vojakom, katerih trupla so dosegla iz začasnih pokopališč na Dalnjem vzhodu za pokop v rodni zemlji. Ob navzočnosti so-rodnikov in zastopnikov veteranskih organizacij so se vršili obredi, katere so opravili bivši vojaški kurati treh veroizpovedi, židovske, katoliške in protestantske. Župan Burke je v petek, ko je vklj. s krstami dospel v Cleveland, odredil tri-dnevno žalovanje in da so v nedeljo vse zastave v mestu spuščene na poldrog.

Iz bolnišnice

Poroča se nam, da se je vrnil iz bolnišnice poznani Anton Colarič, ki se še danah nahaja pod zdravniško oskrbo na svojem domu na 5385 St. Clair Ave., kjer ga prijatelji lahko obišejo.

Sestanek za volilce v Euclidu

V Oliver Hazard Perry Community Center se bo v sredo večer ob osmih vršil sestanek, na katerega se prijavijo vabi bivalce Euclida, ker se bo od strani Lige ženskih volilk podalo obris volilne kampanje sledenih kandidatov: župana Burke, Ness, Vehovca in Boydja. Prva dva sta kandidata za župana, slednja pa za mestno zbornico 32. varde. Seja je nepristranska in občinstvo je vabljeno na obilno udeležbo.

Prvorojenka

Vile rojenice so se zglasile pri Mr. in Mrs. Albert La Scola, 7514 Cornelia Ave., in jima puštale zalo hčerkico-prvorojenko. Dekliško ime matere je bilo Angie Hegler ter je hči Mr. in Mrs. Joseph Hegler iz 1096 E. 72 St., ki sta sedaj postala že petič stari oče in stara mati.

Nov grob

Alice Collins

Po kratki in mučni bolezni je preminila v Huron Rd. bolnišnici Alice Collins, rojena Mole, starca 42 let. Stanovala je na 1010 Creekview Rd. Tukaj zapušča žalujočega soproga Roberta, hčer Mrs. Arlene Bender, tri sinove: Leonard W. Strauss, Robert W. in Kenneth J. Collins, očeta, poznane stavbenika, John Mole st. na Nottingham Rd., pet bratov: John J. ml., William, Eugene, Joseph in Robert, tri sestre: Mrs. Mary Moeller, Mrs. Jean Pryatel in Dorothy ter več sorodnikov. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 8.15 uri iz Želetovega pogrebnega zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. ob 9. uri in nato na Calvary pokopališče.

Dram. zbor 'Anton Verovšek' in krožek št. 1 Prog. Slovenk

priredita igra

"O, ta vražji fant"

v NEDELJO 2. NOV.

v SDD na Waterloo Rd.

Pričetek ob 4. pop.

Ameriški zamorci opozarjajo Z.N. na diskriminacijo v U.S.

S posebno spomenico urgirajo organizacijo, naj se zavzame za brezpravne zamorce v Ameriki

LAKE SUCCESS, N. Y., 24. oktobra—Zamorska organizacija "The National Association for the Advancement of Colored People" je danes vložila pri socijalnem odboru Združenih narodov formalno obtožbo v zvezi z diskriminacijo proti zamorcem v Zedinjenih državah.

Obtožbo so vključene v poseben pamflet, ki ima 155 mimografiranih strani. Pamflet je sestavljen eden od ustavniteljev 35 let stare organizacije za civilne svobodštine in sicer dr. W. E. B. Du Bois, izročil pa ga je tajniku socialnega odbora Henri Laugieru tajnik zveze Walter F. White.

Amerika naj bi bila pravična svojemu lastnemu ljudstvu

Dr. Du Bois je v pamphetu podaril, da govorji v imenu "14,000,000 ameriških državljanov, kar pomeni dvakrat več oseb kot pa jih je v Grčiji."

"Ne prihajamo k vam kot sovražniki te naše rojstne dežele, niti kot skupina, ki se ne zaveda velikih težav v sedanjih razburkanih časih," je rečeno v pamphetu.

Nadalje je Du Bois poudaril, da njegov pamphlet ni namenjen zato, da bi se ga spravilo v arhiv, ampak da je to iskren in resen apel celemu svetu "za osnovno pravico pri postopanju Zedinjenih držav z nimi v teku treh stoletij."

Du Bois je izjavil, da je pamphlet bil pripravljen z veliko pozornostjo in z namenom, da pomaga organizaciji Združenih narodov, da posreduje, da bodo "Zedinjene države pravične s svojim lastnim narodom." Pustil je tudi, da čuti, da je to plemenško vprašanje v Zedinjenih državah isto tako "vaša kot naša zadava."

V pamphetu so dvignjene obtožbe proti ameriški jurisdikciji, ki da ne nudi dovolj učinkovite sankcije za uveljavljenje ustanovnih pravic.

"V nobeni fazi ameriškega življenja pa ne prihajajo nasprotstva bolj do izraza kot baš pri položaju ameriških zamorcev," je rečeno v spomenici, ki dalje obtožuje ameriški kongres, da ni sprejet korakov, da bi ukinil "Poll tax," da bi z zakonom kaznoval linčanje zamorcev, da bi se zoperstavljal rasnim predsedkom pri zaposlenju. Okrcano je tudi zanikanje civilnih pravic v Columbiji in obstoj posebnih šol za zamorce.

Pamlet vsebuje tudi prikaz števila zamorcev, ki so bili linčani in posebno je poudarjeno, da je v enem samem letu bilo linčanih 235 zamorcev, v preteklem letu pa sedem.

Organizacija ne bo mogla ničesar storiti

V zvezi s spomenico ameriških zamorcev je direktor oddelka za pravice človeka pri socialnem odboru Združenih narodov John F. Humphrey izjavil, da odbor Združenih narodov nima nobenega pooblastila, da bi podvzel mere v zvezi s pritožbami glede človeških pravic.

"Lahko vprašate, zakaj se je potem to spomenico predložilo oddelku za človeške pravice, če je moč socialnega odbora omenjena?" je rekel Humphrey in takoj pojasnil, da je bilo to stor-

TEMU BI SE MORALO
NAPRAVITI KONEC!

Snoči ob 11:15 so stanovniki v bližini tovarne American Metal Treating Co. na 1045 E. 62 St. bili prestrašeni iz postelj, ko je močan pok stresel hišo, kakor da se je ponovila velika plinska eksplozija, katera je skoraj uničila naselbino pred tremi leti. Potem je prihrumela požarna brama, ki pa je kmalu odšla, ker očvidno ni bilo ognja. Kaj se je prav za prav zgodilo, ni bilo pojasnjeno.

Zadnji tak pok je okolina doživel ob enako istem času ponoči dne 8. junija, ko je bila tudi nedelja. Ljudje so se vedra prestrašeni in zahtevajo, da omenjena tovarna ali poskrbi, da bo obratovala brez nepotrebnega vzrujanja prebivalcev okolice, ali pa se spravi od tod. Dobro bi bilo, če bi se naselbina organizirala in podvzela konkretna korake v tem pogledu!

25 milijonov škode v gozdnih požarih

Zadnje dni so v raznih državah od vzhodne atlantske obale pa do Michigana izbruhnili veliki gozdni požari, ki so povzročili samo v takoženih New England državah za 26 milijonov dolarjev škode, poleg tega pa je izgubilo življenje 18 oseb.

Najhujje je prizadeta država Maine, kjer je v gozdnih požarjih izgubilo življenje 11 oseb in popolnoma uničenih je bilo sedem manjših krajev. Prizori, ki so se odigravali, ko so ljudje bežali iz ogroženih krajev, so bili podobni sliki iz vojne.

Samo v Ben Harbarju, kjer se nahajajo velika posestva raznih bogatinov, znaša škoda 8 milijonov dolarjev, širom države Maine pa so gozdni požari napravili za kakih 25 milijonov dolarjev škode. Governer je pozare označil za največjo ekonomsko katastrofo, ki je kdaj zadeval državo.

Dolgotrajna suša odgovorna za velike požare

V državi Massachusetts so v požarih izgubile življenje tri osebe iz Cleveland in okolice in sicer William Robbinette, star 29 let iz Shaker Heights in njegova 26 let stara žena, ki zapuščata tri leta staro hčerkko, Miss Cecilia Dusek, starca 37 let, istotako iz Shaker Heights, in pa Miss Sabina Joswick, starca 30 let, ki je bila na letalu upošlena kot strežnica.

Malo pred nesrečo je pilot potom radija poročal, da je v oddelu za prtljago nastal ogenj in da se vraca v svrno pristajalno na zasilen letališču v Cryce Canyon, toda predno je letalo moglo doseči zasilen letališče, je treščilo ob reber hriba, eksplodiralo in zgorelo.

Na operacijo

LONDON, 26. oktobra—Moskovski radio je v petek naznani, da je bil Nikolaj Novikov, dosenjanji ambasador Sovjetske zvezde v Washingtonu, razrešen svjih dolžnosti, na njegovo mesto pa imenovan Aleksander S. Panjuškin, bivši sovjetski ambasador v Kini.

Novikov je bil imenovan za ambasadorja preteklega leta in sicer potem, ko je bil Andrej Gromiko imenovan za stalnega sovjetskega delegata pri organizaciji Združenih narodov.

Ruska resolucija na poskusnem glasovanju doživel poraz

Ameriškemu tisku bo na obrekovanja Rusije odgovorjeno v isti meri

LAKE SUCCESS, N. Y., 25. oktobra—Politični odbor Združenih narodov je danes zavrgel sovjetsko resolucijo glede "vojni podpihovalev," ki ne bo poslana posebnemu pododboru.

Proti pošiljanju resolucije pododboru je bilo oddanih 29

glasov, za pošiljanje pa 12. Stiri

države Južne Amerike, Indija in

Abesinijska so se pridružile takozvanemu "sovjetskemu bloku."

Kot posledica tega poskusnega glasovanja bo sovjetska resolucija predložena na končno glasovanje v ponedeljek (danes).

Posemne delegati pravijo, da

ni izgledov, da bi bila sprejeta.

Glasovalo se bo tudi glede av-

stralskih, francoskih in kanad-

skih predlogov, ki so v zvezi z

russkim priporočilom glede voj-

nih podpihovalev.

LAKE SUCCESS, N. Y., 25. oktobra—Sovjetski predstavniki so danes obljubili, da bodo russki časopisi odgovarjali še bolj oстро na napade ameriškega tisa-

ka proti Sovjetski zvezi.

Sovjetski delegat Andrej Vi-

sinski, je v političnem in social-

em odboru izjavil, da ameriški

časopisi skoraj vsak dan objavljajo "ostudne kartone (zasme-

hovalevine slike), s katerimi napadajo voditelje Sovjetske zveze."

"Dan za dnevnem so v časopisih kot so New York Journal-

American, the New York World

Telegram, the Baltimore Sun,

the Washington Times-Herald

in celo v New York Times ob-

javljeni ti ostudni kartoni," je

rekel Višinski, ki je opozoril,

da so dosegaj Zedinjene države edi-

na dežela, ki ne želi, da bi se ob-

sodilo potvarjanje poročil in go-

voric, ki utegnejo škodovati mi-

ru.

Mikolajczyk je zbežal iz Poljske

Levo krilo kmečke

stranke prevzelo vodstvo

in uradno glasilo stranke

VARŠAVA, 26. oktobra—Le-

vo krilo poljske kmečke stranke,

ki je za sodelovanje s komunisti,

ki je danes preuzele vodstvo in gla-

silno stranko, ko je bivši voditelj

stranke Stanisław Mikolajczyk

zginil s svojim tajnikom in dve-

mila pomočnikoma iz Poljske.

Glasilo kmečke stranke je pri-

občilo danes vest o begu Mikolajczyka,

ki je bil naklonjen Zed-

inštevju, da je bivši voditelj

stranke, ki je izgubil življenje

v letu 1946.

Neki član odbora je izjavil,

da se lahko prihodnji teden zgo-

dosti tega, da pa odbor ne bo

dovolil nobenega prekinjenja ali

pa poiskusov, da se povzroči iz-

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3. OHIO

HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Cleveland, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

KDO JE LOJALEN AMERIČAN?

V septembrski izdaji Harper magazina je bil priobčen značilen članek glede "amerikanizma" in takozvane "lojalnosti," ki ga je spisal konservativni profesor na Columbia univerzi Henry Steele Commager. Predmet članka je analiza današnje metode, s katero posamezni odbori, kot kongresni odbor za ne-ameriške aktivnosti in Trumanov odbor (ki se ukvarja s preiskavo "lojalnosti" državnih uslužencev), ugotavljajo, kdo je v današnji dobi protisovjetske politike in Taft-Hartleyevih "delavskih" reform lojalen, kdo pa ni.

Profesor Commager posebno napada današnje tolmačenje pojma "lojalnosti," za katero tolmačenje pravi, da zahteva, da se sprejme brez vsake kritike in ugovorov današnjo Ameriko (z njenimi političnimi ustanovami, socijalnimi odnosa in ekonomskimi običaji-toda, ki obenem izključuje vsako možnost, da se razpravlja o plemenskem vprašanju, o vprašanju socijalnega zavarovanja, o stanovanjskem vprašanju, ali pa o vprašanju, če je naša sedanja zunanjna politika modra in pravilna). Commager posebno poudarja, da je po današnjemu merilu posebno "ostudna neloyalnost" napadati sistem svobodnega podjetništva, katero svobodno podjetništvo se istoveti s pojmom "amerikanizma." (Ob prilikl preiskeve glede "rdeče nevarnosti" v Hollywoodu je znani filmski igralec Adolf Menjou izjavil, da ve za nekatere "prevratne elemente" v Hollywoodu, ki da so podajali "proti-kapitalistične izjave.")

Takšno tolmačenje pojma "lojalnosti" je Commager v svojem članku ožigosal za "ozko in omejeno tolmačenje," ki da je zaznamovano z "nepopravljivimi privatnimi in sebičnimi presojami." Ko pojasnjuje zmoto istovetenja pojmov "lojalnosti" in "amerikanizma" s pojmom "zasebnega podjetništva," postavlja Commager naslednje zelo važno vprašanje:

'Kdo danes odreja standard lojalnosti? To so Rankini in Bilboji, uradnice "Hečera ameriške revolucije" in Ameriška legija, Narodna zveza tovarnarjev, NAM, Hearst in McCormick. Ali ne rečemo lahko o Rankinovih tiradah glede lojalnosti isto, kar je Emerson rekel o Websterju: 'Beseda čast v ustih g. Websterja zveni istotako kot beseda ljubezen v ustih vlačuge.'

Profesor Commager poudarja, da bi nobena takšna osebnost iz ameriške zgodovine kot so Washington, Jefferson, Paine, Garrison ali pa Lincoln, ne mogla prestati skušnje, pred katero bi jih postavili današnji strokovnjaki za "lojalnost," kar z drugimi besedami pomeni, da bi vsi omenjeni bili označeni za "neloyalne Američane."

"Prava lojalnost zahteva baš tisto, ker se zdi nepoučenemu, da je "neloyalnost. Ne smemo pozabiti, da je naša tradicija, tradicija upora in protesta. Neumno je poveličevati upornike iz preteklosti—Jeffersona in Paine-a, Emersona in Thoreau-a—istočasno, ko se odvzema besedo upornikom sedanosti."

Po tolmačenju Commagerja je prava neloyalnost delovanje tistih, ki podžigajo plemensko netrpnost, ki slabijo demokracijo z zanikanjem enakopravnosti pri izobrazbi, ki zanikajo svoboudo govora, tiska in zborovanja, ki pritiskajo za posebne odstopke proti interesom skupnosti, ki postavljajo militariste nad civiliste in ki iz sebičnih in privatnih namenov ustvarjajo narodne nasprotnosti in izpostavljajo svet razdejanju vojne.

Značilno je, da v tem duhu piše konservativni profesor, ki nikakor nima namena, da bi zagovarjal kakve komuniste ali pa "sopotnike." Piše v duhu in tradicijah naše Amerike. Iz njegovega članka veje zaskrbljenost glede današnje histerične gonje proti vsakemu, ki se koristi s pravicami, ki so osnova našega pravega amerikanizma. Lojalen Američan je lojalen tradicijam Amerike edino, če navzolic vsem poiskusom teroriziranja neustrašno brani tiste pravice, v katerih obrambo so se dvignili takšni možje kot so Washington, Jefferson, Paine, Garrison, Lincoln v današnji dobi pa Roosevelt in njegov naslednik Henry Wallace.

Ali nimamo tudi mi v naši lastni sredni dovolj dokažov, ki potrujejo to, kar je povedal konservativni profesor Commager? Ali ni tudi med nami znana skupina elementov, ki se zbirajo okrog "Ameriške domovine" pri-

UREDNIKOVA POŠTA

Naznanilo članom društva
"Cvetični Noble," 450 SNPJ

Euclid, O.—Kakor je že večini članstva znano, obhaja naše društvo 25-letnico obstoja in to dne 2. novembra s pestrim programom. Prijeteck programa bo ob 4. uri popoldan. Program vsebuje 12 točk in igro eno-dejanko "Dete je živo."

Za ves program, igro in zvezčer ples je vstopnila samo 75 centov, samo za ples pa 65 centov. Valčke in polke igrajo dobro poznani in pri občinstvu prijubljeni godci Polkatirji! Kar pa največ šteje je to, ker z vašo navzočnostjo podpirate narodno stvar, ki je tudi vaša.

Po zaključku koncerta se bo stele poljubno v priziku sešli z vašimi prijatelji. Ali ni resnica, da je včasih dobra spremembra? Na svodenje torej!

P. K.

vstopnice za koncert Glasbene Matice! Prijeteck bo že po četrti ur, torej bodite točni v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju. Programa v celoti podrobno tu ne bom navajal, omenim samo to, da boste imeli priliko slišati moški zbor, ženski zbor, mešan zbor, četverospev, vospesv in solo.

Zborovodja Ivan Zorman je skrbno sestavil program, pevci in pevke so se tudi potrudili, da bodo vodju sledili v obširnem programu. To vam je garancija za par ur neprisilne zabave. Kar pa največ šteje je to, ker z vašo navzočnostjo podpirate narodno stvar, ki je tudi vaša.

Po zaključku koncerta se bo stele poljubno v priziku sešli z vašimi prijatelji. Ali ni resnica, da je včasih dobra spremembra? Na svodenje torej!

Frank Durkin kandidira za klerka mestnega sodišča

Pri prihodnjih volitvah 4. novembra kandidira Frank Durkin za klerka mestnega sodišča.

Mr. Durkin baš sedaj bo dovršil štiri leta kot councilman,

pred tem pa je služil 20 let kot deputij klerka mestnega sodišča, kjer je služil v vseh oddelkih.

Sedanji klerk mestnega sodišča ni več kandidat za omenjeno službo, in na njegovo mestno kandidira Mr. Durkin, ki ima kot bivši pomožni klerk, vse zmožnosti za to mesto.

Dolžnosti klerka mestnega sodišča vključuje varstvo vseh rekordov mestnega sodišča in izdajo poroštev za mestno sodišče.

Mr. Durkin se zaveda dejstva, da bi bilo zelo krivično za mnogo ljudi, ki bi se jih pridržalo v zaporu, ko čakajo na določanje poroštev, zato pa namrava, v slučaju izvolitve, imeti svoj urad odprt 24 ur na dan, da bo mogoče urediti zadene poroštev brez vsakega zadržka.

Takim, ki so že v letih, je pa priljubljena igra pokrivanje števil (bingo). Te vrste zabava je pa že nekako povezana s strastjo, da začne srce nekam hitreje utripati, posebno v slučaju, če so že štirje stevilke v eni vrsti pokriti in morda že dokaj dolgo časa, da mora čakati na peto, pa še če gre za visoko vsoto, je nestrenost brez mere. Končno morda klicatelj napove tvoji podobno številko, pa se na nasprotni strani oglasi: "Bingo!" Tisti moment bi se človek skoraj poslužil orožja, če bi ga imel ravno tri roki, tako je razočaran. Tudi so še druge vrste igre, na primer žogometna, plesi in domače zabave, katere so pa tako enolične, da nimaš od njih duševnega ne telesnega užitka. Največkrat se priperi, da po teh zabavah rada glava boli; tako da zelo prav včasih pride malo sprememb.

So redki slučaji, da si spremembu moremo privočiti in zato glejmo, da ne prezremo prilike. Drugi november bo v kratkem času tukaj. Nabavite si

Malo sprememb

Cleveland, O.—Bolj na kratko imamo odmerjene čase, da se malo poveslimo in pozabavamo. Zimska sezona je že tukaj. Od narave smo se poslovili, zato je oživel po notranjih lokalih in dvoranah; priljubljen je tudi šport na klegjiščih, posebno osebam, ki so potrebne dosti telesnega gibanja. Neodrasla mladina je pa zelo vneta za premikajoče slike. Je morda nekaj slik, da niso škodljive, v večji meri pa dobiti mladina več slabega kakor koristnega.

Takim, ki so že v letih, je pa priljubljena igra pokrivanje števil (bingo). Te vrste zabava je pa že nekako povezana s strastjo, da začne srce nekam hitreje utripati, posebno v slučaju, če so že štirje stevilke v eni vrsti pokriti in morda že dokaj dolgo časa, da mora čakati na peto, pa še če gre za visoko vsoto, je nestrenost brez mere. Končno morda klicatelj napove tvoji podobno številko, pa se na nasprotni strani oglasi: "Bingo!" Tisti moment bi se človek skoraj poslužil orožja, če bi ga imel ravno tri roki, tako je razočaran. Tudi so še druge vrste igre, na primer žogometna, plesi in domače zabave, katere so pa tako enolične, da nimaš od njih duševnega ne telesnega užitka. Največkrat se priperi, da po teh zabavah rada glava boli; tako da zelo prav včasih pride malo sprememb.

So redki slučaji, da si spremembu moremo privočiti in zato glejmo, da ne prezremo prilike. Drugi november bo v kratkem času tukaj. Nabavite si

lastila pravico, da odreja, kdo je "lojalen," kdo pa ni? In kakšno je to njih merilo "lojalnosti?" "Lojalen" je vsak, ki ne drvi za raznimi Kreki in slovenskimi domobranici, ki so za časa vojne polagali prisego samemu Hitlerju! Neloyalen je vsak, ki veruje pismu svojega najbližjega sorodnika iz Slovenije bolj kot pa klerofašistični propagandi, s katero pitajo dan za dnevom svoje, "omahljive" vernike ti-le vdani zagovorniki domobrancev in slovenskih izdalcev. Ni dvoma, de je njihovo tolmačenje "amerikanizma" in "lojalnosti" izdelano v Vatikanu in mnogo večjem delu kot v Ameriki. Takšni tiči, ki bi hoteli postaviti nagobčnik vsakemu progresivcu, ki bi najrajsi na grmadu začigali vsako "pohujšljivo" knjigo in časopis, nimajo moralnega poguma, da bi se s svobodo tiska zoperstavili tiskanim argumentom, nimajo argumentov, da bi se besedi zoperstavili z besedo. Ko jim zmanjka sape in ne morejo zagovarjati brezupno zapravljene stvari kakega Kreka ali pa Rožmana, potem privlečejo na dan to "lojalno" stršilo raznih Rankinov in Thomasov. Toda kot Websterji, tako bodo zginili tudi razni Rankini in Thomasi, Amerika pa bo navzolic vsem umetnim oviram nadaljevala svojo pot k še večji veličini. Ni sile, ki bi se mogla zoperstaviti zakonom napredka!

Volilee.

lastila pravico, da odreja, kdo je "lojalen," kdo pa ni? In kakšno je to njih merilo "lojalnosti?" "Lojalen" je vsak, ki ne drvi za raznimi Kreki in slovenskimi domobranici, ki so za časa vojne polagali prisego samemu Hitlerju! Neloyalen je vsak, ki veruje pismu svojega najbližjega sorodnika iz Slovenije bolj kot pa klerofašistični propagandi, s katero pitajo dan za dnevom svoje, "omahljive" vernike ti-le vdani zagovorniki domobrancev in slovenskih izdalcev. Ni dvoma, de je njihovo tolmačenje "amerikanizma" in "lojalnosti" izdelano v Vatikanu in mnogo večjem delu kot v Ameriki. Takšni tiči, ki bi hoteli postaviti nagobčnik vsakemu progresivcu, ki bi najrajsi na grmadu začigali vsako "pohujšljivo" knjigo in časopis, nimajo moralnega poguma, da bi se s svobodo tiska zoperstavili tiskanim argumentom, nimajo argumentov, da bi se besedi zoperstavili z besedo. Ko jim zmanjka sape in ne morejo zagovarjati brezupno zapravljene stvari kakega Kreka ali pa Rožmana, potem privlečejo na dan to "lojalno" stršilo raznih Rankinov in Thomasov. Toda kot Websterji, tako bodo zginili tudi razni Rankini in Thomasi, Amerika pa bo navzolic vsem umetnim oviram nadaljevala svojo pot k še večji veličini. Ni sile, ki bi se mogla zoperstaviti zakonom napredka!

lastila pravico, da odreja, kdo je "lojalen," kdo pa ni? In kakšno je to njih merilo "lojalnosti?" "Lojalen" je vsak, ki ne drvi za raznimi Kreki in slovenskimi domobranici, ki so za časa vojne polagali prisego samemu Hitlerju! Neloyalen je vsak, ki veruje pismu svojega najbližjega sorodnika iz Slovenije bolj kot pa klerofašistični propagandi, s katero pitajo dan za dnevom svoje, "omahljive" vernike ti-le vdani zagovorniki domobrancev in slovenskih izdalcev. Ni dvoma, de je njihovo tolmačenje "amerikanizma" in "lojalnosti" izdelano v Vatikanu in mnogo večjem delu kot v Ameriki. Takšni tiči, ki bi hoteli postaviti nagobčnik vsakemu progresivcu, ki bi najrajsi na grmadu začigali vsako "pohujšljivo" knjigo in časopis, nimajo moralnega poguma, da bi se s svobodo tiska zoperstavili tiskanim argumentom, nimajo argumentov, da bi se besedi zoperstavili z besedo. Ko jim zmanjka sape in ne morejo zagovarjati brezupno zapravljene stvari kakega Kreka ali pa Rožmana, potem privlečejo na dan to "lojalno" stršilo raznih Rankinov in Thomasov. Toda kot Websterji, tako bodo zginili tudi razni Rankini in Thomasi, Amerika pa bo navzolic vsem umetnim oviram nadaljevala svojo pot k še večji veličini. Ni sile, ki bi se mogla zoperstaviti zakonom napredka!

JUGOSLOVANSKI IZSELJENCI SE VRAČAJO IZ WESTFALIJE

Jesenice. — Dne 24. avgusta je prispeala z vlakom na Jesenicu nova skupina naših izseljencev iz Westfalije. Razen westfalskih izseljencev se je z istim transportom vrnilo v domovino v mnogo posebno doživetje. Glasbene

rudnikih in tovarnah, jih je vendarle družilo eno: skupno trpljenje, skupno garanje za interes tujih kapitalistov. Mnogi so se že vrnili domov, toda še vedno jih je veliko, ki si žele povratka. Domovina jih ne bo sprejela samo kot svoje sinove, temveč tudi kot dragocene podporočne notes in polnilno pero, da si napiše številko. Komaj je bil gotov, ga povozi drugi avto.

"Aha," je go držal revez. "Sreča, da sem pisal s črnim. Sicer bi mi gotovo pnevmatika vse izbrisala."

Niti vrv ni bila dobra

Ruski pesnik Rylejev je bil obsojen na smrt, ker se je udeležil zarote zoper kralja Nikolaja I. Ko mu je rabelj zavijel vrv okoli vrata, se je utrgala. Obsojenec so nato dejali, da bo zato lahko pomilovan, če sam zaprosi.

— Kdo bi živel v deželi, kjer nič vredna niti rabljava vrv, je odvrnil Rylejev. Šel je na vislice.

Službeno poročilo

Ravnatelju živalskega vrta morajo med njegovim potovanjem dnevno poročati o živalih. Neki dan je prejel naslednje poročilo: "Vse v najlepšem redu, le orangutan se čuti osamljenega. Kaj naj storimo, dokler se ne vrnete?"

Anekdot o Marku Twainu

Nekoč je bil povabljen Mark Twain k neki obitelji, ki je zelo uvaževala zunanjost formne. Mark, je nesel v ustva žlico juhe, ki pa je bila še vroča, da se je sprekel na ustnice. Mark je mirne duše ostanku juhe zoper strešel na krožnik. Člani dobro vzgojene obitelji so se začeli spogledavati. Mark pa je dejal: "Vidite, to je razlika med inteligenčnim človekom in bedom. Bedak bi vrelo juho seveda požaril."

WALLACE POHVALIL JUDOVSKI KOLEKTIV

Razprava pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani proti vohuški skupini: Nagode, Snoj, Furlan

Zupan je sodeloval na sejah špijonske grupe.

"Obtoženi Zupan priznava le del svojih dejanj. Šele pod težo dokazov priznava kazniva dejanja, ki jih je zagrešil, toda tudi to hoče zaviti v plaček nekakega strokovnega dela za izdelovanje elaboratov, mu jih je dal soobtoženi Nagode. Iz njegovih priznanj, kakor tudi iz izjav ostalih soobtoženih, predvsem pa iz zapiskov soobtoženega Črtomira Nagodeta izhaja, da je vedel za vso skupnost zločinov imenovane organizacije ter je aktivno sodeloval na sejah te špijonske grupe; zato nosi vso odgovornost za celotnost zločinov, ki jih je inkriminirana skupina storila.

Stare je organiziral mrežo v Ljubljani

"Obtoženi Bogdan Starje je iz velikega sovraštva do vsega, kar je ljudskega, začel sodelovati z Črtomirom Nagodetom. V njem je našel obtoženi Nagode agilnega organizatorja špijonske mreže po državnih ustanovah v Ljubljani. Po izjavi Dragana Rabića v preiskavi izhaja, kako je silil imenovanega v organiziranje špijonske mreže, istočasno pa je v ustanovi, kjer je bil uslužben, vršil sabotažo z brezvstvenim razmeščevanjem delovnih šil.

"V svojo obrambo navaja, da je organiziral mrežo kot pripravo za nekako opozicijo; toda njevna obramba ostane brez vseh realne podlage, če bo sodišče pri ocenjevanju njegovega zavoda imelo pred očmi dejstvo, da je po svoji mreži zbiral podatke vohunskoga značaja, da je po Nagodetovih nalagah smel organizirati v vsaki ustanovi samo enega zaupnika, ne pa si pridobivati somišljenikov, kakor to sem prikuju. V besnem sovraštu do ljudstva, ki je zanj 'ba-ga' in 'sodrga,' ter iz sovrašta do velikih pridobitev narodno-ovsobodilne borbe je vršil vohunstvo v korist sovražnikov Federativne ljudske republike Jugoslavije.

"Obtoženi Metod Pirc zanika, da bi vedel za špijonski značaj obtožene skupine Črtomira Nagodeta. Toda iz dokaznega građiva izhaja, da je sam organiziral mrežo, poučeval svoje zaupnike v Kranju, kako se morajo razen zbiranja podatkov vrvati v organe ljudske oblasti in vršiti razkroj. Res je, da se nekaj časa pred arretacijo ni udeleževal sestankov pri soobtoženemu Črtomiru Nagode, toda o vseh sestankih ga je obtoženi Ljubo Sirc obveščal. Preko Ljuba Sirc je pošiljal organizacijske podatke in kakor izjavlja obtoženi Zoran Hribar, je na seji organizacije obtoženi Nagode vedno vprašal obtoženega Ljuba Sirc, kaj pa poroča Nagodetu stric Pirc.

"Smaram, da se je sodišče na podlagi predloženih dokazil prepicalo o njegovi odgovornosti ter je obtoženica tudi v tej točki dokazana.

"Obtoženi Pirc sicer navaja v svoj zagovor kakor tudi obramba, da je bil od leta 1943 v partizanih, da je sodeloval v narodno osvobodilni borbi. Toda dogodki po osvoboditvi so dokazali, da je klub temu ostal kot bivši jugoslovanski oficir tudi v novi Jugoslaviji na protijudiskih pozicijah ter je kot mornariški oficir jugoslovanske armade bil kmalu po osvoboditvi aretiran in nato na zahtevo celotnega oficirskega zbora svoje edinice zaradi proti-judskega zadržanja odstranjen iz Jugoslovenske armade. Prav zaradi tega, ker je bil obtoženi Pirc nekdanji višji oficir Jugoslovanske armade in se je kot tak jasno moral zavedati, kaj je to špijonaža, predlagam, da se mu to šteje kot posebna obtežilna okolnost. (Ploskanje).

"Obtoženi Vid Lajovic priznava dejanja, ki mu jih očita obtoženica. Obtoženec je predvsem sodelavec prvoobtoženega že iz dobe okupacije. Po osvoboditvi je bil pred ljudskim sodiščem obsojen zaradi sodelovanja v četniških odredih. Toda brž ko je prišel iz zapora, je navezel zopet stik z obtoženim Nagodetom in s tem z vso njegovo vohunsko družbo.

"Obtoženi Franjo Sirc zanika, da bi imel kakršno koli zvezo z inkriminirano organizacijo Črtomira Nagodeta. Toda dejstvo je, da so se naše pri hišni preiskavi pri obtoženem Franju Sircu uradni akti Ministrstva za industrijo s podatki o naši petletni industriji in razni drugi akti, ki se po odredbi gospodarskih funkcionarjev v oblasti ne objavlja, in dejstvo je, da je podatki iz teh uradnih aktov obtoženi Ljubo Sirc sporočil predstavniku neke tuje države.

"Obtoženi Franc Snoj priznava kazniva dejana, navedena v obtožnici, razen tega, da bi vedel

omenjenemu centru. V našem zakonu za takia zločinstva nima nobenega drugega izraza kot vohunstvo. Še več! Trdno sem prepričan, da zakoni nobene države na svetu nimajo za takia dejanja drugega izraza kot vohunstvo, špijonaža. Kako naj bi se tudi drugače imenovala?

"Ali so se obtoženci tega zavedali? Nekateri namreč pravijo, da se niso zavedali svojega špijonskega delovanja. Obtoženi Furlan je bil dekan juridične fakultete, obtoženi Nagode je bil nekaj docent na univerzi. Po vseh njunih izjavah, po vedenju, po dejanjih je res, da teh dveh zlostnih figur absolutno ne moremo pripisati k znanstvenikom. Resnična znanost in tolka gniloba in podlost, kot sta ju pokazala, sta popolnoma nezdržljivi. Oba pa sta bila sposobna precizno opravljati vohunsko službo. Kdo jima danes more verjeti, da nista vedela, da je njihovo delo špijonsko? Tudi ostali obtoženci so vsi intelektualci in za vse velja isto: ne samo, da so izvrševali vohunstvo, ampak so se svoje vohunske vloge tudi popolnoma jasno zavedali.

"Delali so za tuje, za tuje imperialistične načrte, proti lastnemu narodu, delali so za špijonski center 101, ki ga vodijo vojni zločinci, oni, ki so v dobi okupacije prizadejali svojemu lastnemu narodu neizmerno gor-

(Dalje prihodnjic)

Društveni koledar

OKTOBRA

31. oktobra, petek. — Athletic League of SNPJ — Ples v avditoriju SND.

NOVEMBRA

1. novembra, sobota. — Jugoslav Camp št. 293 WOW. — Ples v avditoriju SND.

2. novembra, nedelja. — Glasbena Matica. — Jesenski koncert v avditoriju SND.

2. novembra, nedelja. — 25-letnica društva "Cvetodi Noble" št. 450 SNPJ s programom in plesom v Slov. društvenem domu na Recher Ave.

2. novembra, nedelja. — Ples krožka št. 1 Progresivnih Slovencov v SDD na Waterloo Rd.

2. novembra, nedelja. — Koncert Glasbene Matice v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

8. novembra, sobota. — Društvo "Slovenec" št. 1 SDZ — Ples v avditoriju SND.

9. novembra, nedelja. — American Russian Club — Koncert v avditoriju SND.

9. novembra, nedelja. — Prireditve društva "V boj" št. 53 SNPJ v SDD na Waterloo Rd.

14. novembra, petek. — Independent Veterans Club. — Ples v avditoriju SND.

15. novembra, sobota. — Društvo Lipa št. 129 SNPJ — Ples v avditoriju SND.

16. novembra, nedelja. — Blaue Donau — Koncert v avditoriju SND.

16. novembra, nedelja. — Ples društva Strugglers SNPJ v SDD na Waterloo Rd.

16. novembra, nedelja. — Prireditve podr. št. 106 SANSA v

POROČENI PROFESORJI IN študente-veterani Western Reserve univerze nujno potrebujejo stanovanja, apartmante ali hiše, opremljene ali neopremljene kjerkoli v mestu. Kdor ima za oddati, naj pokličete MRS. COLLINS, Housing Director, tel. CE 8780.

POHISTVO popravimo in novo tapetiramo na vašem domu. Damo nove trivstne vzmeti in dobro napolnjene sedeže, itd. Pokličite SW 6890 1142 E. 66 St.

GOTOVINA za vaš star šivalni stroj Singer ali White izdelka EX 6900

PRENOVIMO—POPRAVIMO FORNEZE Novi fornezi na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro. Resetting \$15—čiščenje \$5; premenjamo stare na nove. Thermostati.

CHESTER HEATING CO. 1193 Addison Rd.—EN 0487 Govorimo slovensko

DAJTE VAŠ FORNEZ PREGLEDATI SEDAJ IZVRŠNIH POPRAVILNA NA FORNEZH VSEH IZDELKOV NA PLIN PREMOG OLJE Vzame se 1-letni kontrakt za oskrbo vsakovrstnih grelnih naprav. Naša posebnost so fornezi Niagara in Moncrief izdelka Diamond 0076 Podnevi ali ponocni

RAZNO

JIM OKORN SLOVENSKI KROJAC čistilnica ženskega in moškega oblačila 6906 ST. CLAIR AVE. EX 6088

PARKER HARDWARE 7502 ST. CLAIR AVE. HE 9418 Trgovina z vsakovrstno železino, hišnimi predmeti, plumbersko opremo, orodjem, električnimi pripomočki, semenom in gnojili. — Se priporočamo.

HERMAN'S TEXACO SERVICE 920 EAST 185th ST. — IV 9568 Popravimo generatorje, starterje, voltag regulatorje, carburetorje, itd.

Slov. društ. domu na Recher Ave.

21. novembra, petek. — St. Vitus Cadets SZZ. — Ples v avditoriju SND.

22. novembra, sobota. — Društvo Lunder-Adamič št. 28 SNPJ — Ples v avditoriju SND.

23. novembra, nedelja. — Pevski zbor "Abrašević" — Koncert v avditoriju SND.

28. novembra, petek. — Athletic League SNPJ. — Ples v avditoriju SND.

29. novembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v SDD na Waterloo Rd.

27. novembra, četrtek — Koncert pevskega zebra "Zarja" v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

27. decembra, sobota. — Društvo Sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ — Ples v avditoriju SND.

29. novembra, sobota. — Loška dolina — Ples v avditoriju SND.

30. novembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

31. decembra, sreda. — Silverstrova večer Slov. nar. doma in Kluba društva SND — Ples v obeh dvoranah SND.

30. novembra, nedelja. — Koncert Mlad. pев. zbara SND na Waterloo Rd.

31. decembra, sreda. — Silverstrova večer Slov. nar. doma in Kluba društva SND — Ples v avditoriju SND.

31. decembra, nedelja. — Ples Ženskega odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

25. decembra, četrtek — Ples Soc. kluba št. 49 JSZ v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

26. decembra, nedelja. — Hrv. Narodno Vijeće — Koncert v avditoriju SND.

7. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zebra Jadran v Slov. nar. domu na Waterloo Rd.

Kluba slov. žena v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

19. decembra, petek. — Veterans Club — Ples v avditoriju SND.

20. decembra, sobota. — Spartans No. 576 SNPJ — Ples v avditoriju SND.

21. decembra, nedelja. — Ples Ženskega odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

25. decembra, č

BORIS GORBATOV

NEUKROČENI

TARASOVA DRUŽINA

(Nadaljevanje)

"Zelo lepo je — rdeče na módmem!" — je zaklala ženska za njo. Liza je pridirjala domov in zastokala. Dolgo se ni mogla pomiriti. Jopič je slegla. A zdaj se ji je zdelo, da vidi črne madeže krvi tudi na kruši, na nogavicah in na šolnih. In na ustnicah da ni sminka, ampak kri. In na nohtih da ni lak, ampak kri. In po vsem telesu — madeži, madeži krvi . . .

— Zakaj pa tvojih tovarišic ni več k nam? — je nekoč posmehljivo vprašala Taras Nastja. Nekam tiho je postalo. Nemara so doble službe?

— Da . . . je kratko odvrnula Nastja. — Po službah so.

— Kar gledam, kako da jih ni. Pa kje so v službi tvoje Katre, Maške?

— Galjo so odpeljali v Nemčijo.

— A-a!

— Najbolje od vseh pa se je preskrbelo Marija. — Nastja se je žalostno nasmehnila. — Pri Nemčih ima zdaj vse na razpolago. Na državne stroške.

— V ječi? — je vzkliknil Taras. — Zakaj so zaprli takšno dekletce?

— Ne vem . . . pravijo, da zaradi listkov . . . — je nekote odgovorila Nastja in se obrnila stran.

Taras se je skušal spomniti Marije. Spomnil se je zavihane ga nosu, nečesa pegastega, prepirljivega . . . A morda se je motil? Tod je letalo mnogo bornih otrok. "V temnicu!" — je dejal sam pri sebi. Glej jo! In prvič je s spoštovanjem pomisli na neznanu mu mladi rod. Pa Nastja? Katero pot si bo izbrala Nastja, kam pojde? Za Galjo, Luizo ali Marijo?

Molčala je. Molčala, kakor prej: duša za sedmimi zapahi. A Taras je videl: svojo pot si je že izbrala. Le da ni vedel, kate-ro.

Vsek človek v mestu je iskal poti zase in za svojo vest.

— Kako živeti, kako živeti, Taras Andrejevič? — je bolno vpraševal sosed Nazar. — Ne, povej mi: kako naj živim, kaj naj počнем? Trpm?

— Ne vdaj se! — je odgovoril Taras, in pred njim se je obračal obraz z zavihanim nosom, pegast, prepirljiv. — Ne vdaj se!

9

Ne vdaj se!

Nemška sekira je vsekala tudi v Tarasova družino, — starca so poklicali na borzo dela. Ni se odzval.

— Nočem delati, — je rekel policistu, ki je prišel ponj.

Prič v življenju je spregovoril te besede: nočem delati. Roke so mu medlele za pilo. Njegova pljuča so pogrešala vzdusja delavnice, njegova ušesa — veselega ropotanja klavij v kočnični, njegova duša — dela. Policistu pa je dejal: nočem delati, ne bom delal. Zdaj bi bilo delo izdajstvo. Trpeti lakoto je zdaj pomenilo — da se ne vdaš.

Postopali so z njim kakor z vsemi: prignali so ga na borzo dela.

Samo Nemci znajo napolnitvi mirne besede z grozo. Samo Nemci umejo pretvoriti vse v mučilnice. Mučilnica, kjer so mučili otroške duše, je bila šola. Mučilnica, kjer so nemški zdravnik preizkušali svoje strupe na naših ranjencih, je bila bolnišnica. Mučilnica je bilo tabioriše za vojne ujetnike. Mučilnica je bilo gledališče, cerkev, ulica.

A v delavskem kraju, kjer je

buh, prilezla k uradnikovim škornjem, k nogam njegove hrastove mize, — da bi ga rotala, prosila, jokala. Samo smrt bi jo mogla ustaviti, da bi se odrekla boju za sina.

A pred uradnikom je že stal mlad par: mož in žena. On je govoril, ona jokala. Priskinjal je svoje govorjenje in jo tolal: "Kaj jokaš, Katja? To je pomota, takoj pojasnim vse," — povsem videzu je trpel zaradi ženinih solza, motilo so ga, da ni mogel govoriti povezano.

To je pomota, gospod načelnik, — je prepričljivo doka-zoval. — Midva sva zakonita mož in žena. Poglejte listine. Midva sva zakonita . . . Zakaj naju hočete ločiti? Saj se ne upirava, greva. A zakaj ločeno? Saj zakonska . . . Vaš Bog in naš Bog enako blagoslavita bračni zakon . . . Edino to vas prosim; ne ločite naju!

Ta prošnja se je zdelo uradniku, ne vem zakaj, zelo smešna.

živel Taras, je bila najstrašnejša mučilnica borza dela — prava postaja na poti v suženjstvu.

Sem ni prišel nihče prostovoljno. Sem so privlekli tiste, ki so jih polovili pri racijah, kar so jih prijeli na ulici, izbezali iz kleti in zaklonišč. Še pred eno uro so imeli ti ljudje svoje ime, družino, dom, upanje. Še pred eno uro se je tale deček igrал s svojimi tovarisci, tali delniki pa se je prižemala k topilm materialnim kolonem. Zdaj bo zanje vse končano. Namesto imena — številka, namesto doma — železniški voz z rešetkami, namesto družine — tujina. Sužnju ostane samo upanje. Upanje in sovraščvo.

Tukaj na borzi so se ljudje parali — v krčih in bojih. Clevetu se je zdelo, da se more tu, pred vrati poti v suženjstvo, še upirati, da se more odtod še izmuzniti. Izprosiš si svobodo, na kolenih si jo izprosiš, z zombi jo iztrgaš. V grozi stresaš ramen z vratu. Vpili so o svojih človeških pravicah, kazali pomičane in brezpredmetne ljestine, prosili, dokazovali, grozili, jokali. Zastonj! Odtod se niso iztrgali. Tu so ti uklonili neukrotljivi vrat, nepokorno dušo pa so izbičali iz tebe.

Tarasu so ukazali, naj počaka red. Pretepli ga še niso, a vsa njegova duša je že posinela. Gledal je s krvjo poškropljene stene, poslušal ječanje in vpitje.

Noseča žena z velikim šiljskim trebuhom se je valjala ob nogah uradnika ter ga rotila, naj prizanese njenemu sinu edincu. Nad njo je stal njen sin, štirinajstletni mladenič, in govoril:

— Motiš se! Motiš se! Ne bom se uklonil!

Taras je stisnil svojo grčasto palico in storil pri sebi sklep: "Ne bom dovolil, da bi me tepli! Rajši umrem!"

ZAVAROVALNINO

proti
ognju, tatvini,
avtomobilskim nesrečam

itd.

preskrbi

JANKO N. ROGELJ

6208 SCHADE AVE.

POKIČITE:

Endicott 0718

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali poноči. Določeno garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 East 61 Street
HE 2730

Uncle Sam Says

AUGUST KOLLANDER

v Slov. Nar. Domu,
6419 St. Clair Ave.

POŠILJA DENAR v Jugoslavijo, Trst, Gorico, Avstrijo, Italijo in druge kraje; vsaka pošiljatve je jamčena;

PRODAJA ZABOJE za pošiljanje hrane in obleke v staro domovino in sprejema tudi zaboje za odpošiljanje v stari kraj.

Pri Kollanderju boste vedno dobro postreženi.

Many tributes will be paid newspaper boys on annual Newspaper Boy Day this month. Thousands of newspaper boys are members of thrif clubs, sponsored by the International Circulation Managers' Association. Perhaps no greater honor will come to these boys than to point them out as school boys who are demonstrating how to go into partnership with their Uncle Sam in building a growing fund for future education. By investing their newspaper boy earnings in U. S. Savings Bonds regularly, they are getting their Uncle Sam to pay part of the expense. Your bond officer or banker will explain how regular bond buyings can provide four years of college education, one year of which will be paid for by your Uncle Sam as interest on your investment.

U. S. Treasury Department

ENAKOPRAVNOST

A njega niso niti hoteli tempi. Poklicali so ga naposled v poveljnikov kabinét in sam poveljnik borze mu je vladno stopil nasproti. V poveljniku je prepoznal Taras Nemca Steina iz domačega mesta.

— Sedite, gospod Jacenko, — mu je ponudil poveljnik.

Taras je pomisli, premisli in sedel. Palico je postavil med kolena in se opril nanjo.

Stein se mu je prikupno nasmehnil:

— Ste moral čakati, Taras Andrejevič? Oprostite! Opravki!

— Nič ne de! — je zamrmral Taras.

Trgovine naprodaj

PET-GIFT SHOP

Ne zamudite te izredne prilike: edina trgovina te vrste v Clevelandu; prodaja karnečke, tropične ptice, zlate in tropične ribi, hišne rustline, podobe, darila, potrebsčine za ptice, itd. Prijetno delo v prometnem kraju na vzhodni strani. Sprejme se najboljšo ponudbo nad \$3,500.

GL 8132

LEPOTIČNI PARLOR NAPRODAJ

Bivši vojak gre izven mesta in mora prodati pred 1. nov. Laho dobitje "lease" za eno leto. \$65 mesečna najemina. Cena \$1,700.

Pokličite lastnika

SH 5737 — FL 7359

Vinarna

in 2-družinska hiša; zadaj zidano, 5 sob zgoraj in spodaj je vinarna.

2617 E. 111 St.
CE 1089

Naprodaj je

DELIKATESNA TRGOVINA S STANOVANJEM; DOBER PROMET.
GL 2093

Prodajalna radio aparator

naprodaj; vključevši zaloge. Nov dobrodoč biznes. Pokličite med 3. in 7. zv.

EX 5459

Od Fleet Ave.: Slaščičarna, oprema, zaloge in stanovanje, \$2,000. Pekarja: Stanovanje, poslopnost, je popolnoma opremljena; v prometnem kraju, \$12,000.

Čistilnica oblike: 2 trgovini, 3 stanovanja; dober dohodek. Ogledite si danes. \$12,500.—J. L. HOMA.
5705 Fullerton Ave. DI 8052

DI 8052

Leta naprodaj

Naprodaj je leta, 55x200 na Euclid-Anderson Rd. Cena je zmerna. Pokličite

IV 7215

Bungalow s 8 sobami

na West Blvd. 6 sob spodaj, 2 zgornji; solnčna soba, "title" kopalinica, vse novo dekorirano, gorkota na vročo vodo. Preproge in zavesi. 3 garaje. Leta 60x175. \$18,500.

Pokličite OR 1183

OR 1183

Vajenci za Barvanje

se sprejmejo na delo

Poizve se na

960 EAST 185th ST.

Išče se težake-pomagače

PRI ZIDARJIH

Stalno delo—dobra plača

Vpraša se na

960 E. 185 St.

Avti naprodaj

1937 Convertible Buick

Sedan

novo barvan, radio, grelec; v dobrej stanju.

SHadyside 2229

Coopers, Slack

Operatorji strojev in težaki;

izkušnja ni potrebna.

Plača od ure.

GREIF BROS.

COOPERAGE CORP.

1937 Willey

LASTNIK PRODAJA

Hiša z 8 sobami, klet pod vso hišo; garaza, zedna priročna do trgovin, sol in poulične: samo \$10,500.

Cisto zidana hiša za eno družino; 3 sobe spodaj, 4 zgornji; moderna "title" kuhinja; toren za plin; nove platnenne strehe za okna; lepe zavesi in preproge; cena samo \$13,500.—HERRIES, 12521 Shaw, GL 6700.

HERRIES, 12521 Shaw, GL 6700.

W. 25th BLIZU AUBURN

ena trgovina, 3 stanovanja, zidana garaza; povprečni dohodek \$3,000.

Cena \$12,500.—A. S. KING

CH 3550 LO 8886